

29/11 2018

gsk

Afrapportering

Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel 2018

Tina Saaby, formand for Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel

Følgende er medlem af Kunstakademiets Arkitektskoles (KA) aftagerpanel i 2018:

- Tina Saaby (formand), arkitekt, stadsarkitekt i København. Repræsenterer bl.a. planlægning på byplan- og landskabsniveau.
- Lone Feifer, arkitekt og direktør for arkitektur og bæredygtigt byggeri i VELUX gruppen. Repræsenterer arkitektydelser inden for ledelse, bæredygtighed, producentniveau m.m.
- Kasper Guldager Jensen, arkitekt, partner i 3XN, direktør i GXN (forskningsdelen af 3XN) med fokus på bæredygtighed. Repræsenterer en ny type tegnestuepraksis, hvor forskning er integreret i tegnestuens arbejde.
- Signe Cold, arkitekt og medstifter af tegnestuen Entasis. Repræsenterer en "traditionel" tegnestue med en varieret projektportefølje.
- Martin Manthorpe, civilingeniør og direktør for strategi og forretningsudvikling i NCC. Repræsenterer en hyppig samarbejdspartner og opdragsgiver for arkitekter.

Der har været afholdt 4 møder i KA's aftagerpanel i 2018 – den 4/1, 27/2, 28/6 og 2/10. På mødet den 28/6 deltog aftagerpanelet endvidere i "Sneak peek", hvor KA havde inviteret branche- og erhvervsfolk til at møde dimittenderne og se årets afgangsudstilling. Derudover blev aftagerpanelet på mødet den 2/10 præsenteret for udstillingen "Practice Futures – Building Design for a new Material Age", som CITA havde skabt i et forskningssamarbejde med Innochain.

Slut 2018 indtræder Lone Feifer i KADK's bestyrelse og træder dermed ud af aftagerpanelet. Vi takker for Lone Feifer's store indsats og særlige insisterende evne for at få gjort arkitekternes kompetencer bredere, mere tilgængelige og meget mere bæredygtige. Og vi er stolte og glade for at hun træder ind i bestyrelsen.

I afrapporteringen for 2017 anbefalede aftagerpanelet følgende mål for 2018:

a) Fokus på udvikling af kandidatprogrammer i samarbejde med institutterne samt efteruddannelse, f.eks. gennem udvikling af et masterprogram på hvert institut

b) Arbejdsmarkedets blik på de digitale kompetencer og forståelser

c) Arkitektens rolle: Kandidaternes kompetencebredde i arbejdsmarkedet. Praktikkfokus samt rådgivning om udviklingsprojekter, særligt projekt 17: Erhvervskompetencer i

design og arkitektuddannelserne, og projekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse. Uddybning af betydning af FN's bæredygtighedsmål

d) Drøftelse: Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere

a) Fokus på udvikling af kandidatprogrammer i samarbejde med institutterne samt efteruddannelse, f.eks. gennem udvikling af et masterprogram på hvert institut

På mødet den 27/5 præsenterede Mathilde Serup kandidatprogrammet "Strategic Design and Entrepreneurship", der er udviklet i samarbejde med CBS. Kandidatprogrammet startede op i september 2018 og tilbydes 20 studerende på KADK og 20 studerende fra CBS. Entrepreneurship-delen ruster kandidaterne til at byde ind på relevante samfundsordere og kan være med til at få dimittenderne hurtigere i arbejde. Kandidatprogrammet er åbent for både danske og internationale studerende og giver de studerende stærke kompetencer inden for tværfagligt samarbejde og entrepreneurskab, ligesom de også får en klar fornemmelse for, hvordan en organisation fungerer, for ledelsesvejen og for det strategiske niveau.

- Aftagerpanelet anbefaler, at man i uddannelsen sikrer, at de studerende tilegner sig tilstrækkelig arkitektfaglig viden, så arkitektuddannelsen ikke udhules. Derudover anbefaler panelet, at de studerende gøres bekendte med rollemodeller, som eks. arkitekter, der har startet egen virksomhed eller selv har gået ledelsesvejen.

På mødet den 27/5 gav Philip Søndergaard en status for strategiarbejdet med efter-/videreuddannelsesområdet. Målet for området er en klar faglig profil udadtil, en faglig sammenhæng, så lærerkræfter anvendes bedst muligt samt en sund økonomisk balance. Der udbydes p.t. "Master i Strategisk Byplanlægning" og derudover samarbejder KADK med Danske Ark, Arkitektforeningen, FAOD og Arkitektskolen Aarhus om "+2-uddannelsen". I samarbejde med CITA arbejdes der på at udbyde korte kurser fra 2019. Der kigges på mulige fremtidige satsningsområder inden for eks.: Transformation og Bæredygtighed; Bygningskultur; Arkitektur og Digitale Teknologier; Urbanism and Societal Change; Spatial Design; Byplanlægning; Klimatilpasning/Extreme Environments; Klassisk arkitektur; KADK-LAB; It-kurser; Co-design. KADK's efter-/videreuddannelsesstilbud retter sig primært mod arkitekter og bygningskonstruktører, men er også relevante for eksempelvis DJØF'ere og projektledere generelt.

- Aftagerpanelet anbefaler, at KA også kigger på muligheden for at udbyde efter-/videreuddannelse inden for FN's bæredygtigheds mål, som KA har arbejdet målrettet med de seneste år.

b) Arbejdsmarkedets blik på de digitale kompetencer og forståelser

KA har stor fokus på det at give de studerende digitale kompetencer, der fuldt ud lever op til de krav, der stilles fra aftagernes side. På mødet den 4/1 blev temaet drøftet, både med KA's fokus på det digitale i uddannelsen, men også på samarbejder med erhvervet og med laboratorier, der understøtter det digitale. KADK arbejder selv på at opbygge et samlet KADK:LAB på campus, ligesom flere af de udviklingsprojekter, der blev sat i gang efter handlingsplanen integrerer digitale elementer i projekterne, bl.a. projekt 17) *Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne*, og projekt 18) *Omsætning af faglighed til beskæftigelse*, som aftagerpanelet har fulgt i løbet af året.

- Aftagerpanelet anbefaler, at der etableres et styrket samarbejde med IT-universitet som kan foregå på forskellige niveauer men som på sigt kan have samme tyngde som samarbejdet med CBS.

- Aftagerpanelet anbefaler at de studerende møder de digitale fagligheder tidligt både gennem det gode fundament der er i CITA men også i samarbejdet med IT-universitet og andre aktører.
- Aftagerpanelet anbefaler at der også arbejdes med at bringe de digitale værktøjer i brug i hele byggeriets livscyclus. Blandt andet ved at arbejde med at monitorere den reelle verden, altså brugen af vores bygninger og byer.

c) Arkitektens rolle: Kandidaternes kompetencebredde i arbejdsmarkedet. Praktikfokus samt rådgivning om udviklingsprojekter, særligt projekt 17: Erhvervskompetencer i design og arkitektuddannelserne, og projekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse. Uddybning af betydning af FN's bæredygtighedsmål

Praktik:

På mødet den 2/10 blev der drøftet praktik. Der er fokus på en tættere sammenhæng mellem studie og praksis. De studerende skal i praktik, og der arbejdes ud fra en målsætning om, at +90 % er i praktik efter 2020.

- Aftagerpanelet anbefaler, at det skal være et bredt arbejdsmarked. At praktikpladserne skal afspejle det reelle arbejdsmarked med cirka 1/3 på arkitektvirksomheder, 1/3 på kommunale arbejdspladser og 1/3 i andre virksomheder.
- Aftagerpaneler vil gerne følge en hurtig evaluering/læring af at være i praktik på 6. semester.

Udviklingsprojekt 17: Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne:

På mødet den 2/10 blev det igangværende udviklingsprojekt 17 drøftet. Projektet har på bachelordelen fokus på at få mere teknologi, flere erhvervskompetencer, metodebevidsthed og obligatorisk praktik ind i undervisningen, ligesom it og bæredygtighed indgår i en række fag. Der er sammenhæng mellem kurser og individuelle opgaver, og der arbejdes med projekter i kurserne. På hvert semester afholdes der semestersamtale om portfolio, bortset fra på 5. semester, der er praktikforberedende, og på 9. semester, der er eksamensforberedende.

- Aftagerpanelet anbefaler, at tværfagligheden skal sikres, så uddannelsen bindes sammen med erhvervet. Fag med kontakt til CBS, DTU m.fl. skal synliggøres. Samtidig er det vigtigt at fastholde og udvikle tværgående initiativer som onsdagsrækken (en serie af forelæsninger, der ligger om onsdagen) og faget "arkitekturhistorie".

Udviklingsprojekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse:

På mødet den 27/2 blev aftagerpanelet præsenteret for projekt 18. Projektets formål er at udvikle og implementere aktiviteter, der understøtter de studerende i hurtigt at kunne omsætte deres faglighed til beskæftigelse på et bredt arbejdsmarked med fokus på mere kvalificeret jobsøgning, øget hastighed i opstart af jobsøgning samt større bredde i jobsøgningen. I samarbejde med AS3 har KA tilbudt dimittender et skræddersyet grundforløb, suppleret med aktiviteter i de faglige organisationer.

- Aftagerpanelet anbefaler, at dimittenderne skal være kompetencebevidste, bruge deres netværk og søge bredt. De skal have viden om den virksomhed, de søger job hos. De skal være bevidste om, at de har særdeles gode kompetencer inden for analyse og projektledelse, og de skal være bedre til at sælge sig selv.

FN's bæredygtighedsmål:

På mødet den 28/6 blev arbejdet med FN-målene drøftet. KA har i perioden 2016-2019 valgt aktivt at

arbejde med FN's 17 bæredygtigheds mål. De studerende forholder sig i deres afgangsprojekter aktivt til målene og får i løbet af deres sidste studieår tilbud om besøg i UN City og en dag med inspiration, oplæg og videndeling. Arbejdet med målene kunne ses i sommerens afgangsprojekter.

- Aftagerpanelet anbefaler, at man fortsætter arbejdet med FN-målene, men at man samtidigt forholder sig kritisk til målene, og til hvordan, man som arkitekt, kan bidrage.

d) Drøftelse: Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere

Punktet er udsat til 2019, da vi ikke har haft tilstrækkelig taldokumentation og analyser at arbejde med.

- Aftagerpanelet anbefaler, at situationen følges tæt og sammenstilles med en mulig økonomisk nedgang og hvad det betyder for arbejdsmarkedet.

Beskæftigelse

Aftagerpanelet følger beskæftigelsessituationen nøje og havde bl.a. punktet på dagsordenen på mødet den 4/1, hvor fagleder Jakob Brandtberg Knudsen præsenterede hovedbudskaberne i beskæftigelsesoversigten fra RKU fra 2017: Ledigheden falder fortsat for arkitektstuderende, hvor 80 % er ansat i det private eller er selvstændige. Hvis arbejdsmarkedet årligt aftog 10-20 arkitekter mere, ville ledigheden to år efter dimitering være under 5 %, som er den grænse, regeringen vil acceptere for ledighed. KA har i 2018 fortsat indsatsen med at få dimittender hurtigere i arbejde, bl.a. i samarbejde med AS3 og med udviklingsprojekt 18) *Omsætning af faglighed til beskæftigelse*, som aftagerpanelet har fulgt nøje.

Aftagerpanelets anbefalede fokusområder for 2019:

a) Beskæftigelsessituationen

Hvad sker der når/hvis vi mangler arkitekter og designere og hvad sker der når/hvis der kommer en ny økonomisk krise og vil de to tendenser kunne påvirke/styrke hinanden. (delvis overført fra 2018)

b) FN bæredygtigheds mål

Udvikling af betydningen af FN bæredygtigheds mål fremadrettet. Herunder hvordan det påvirker projekterne og måden hvorpå de arkitektstuderende arbejder og tænker og hvordan målene internt på KADK indarbejdes i praktikordning, efteruddannelse etc.

c) Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne

Udviklingen af nye og øgede kompetencer som entreprenørship, byplanlægning og andre områder som kan sikre flere i arbejde, give fleksibilitet over tid og få bredt kendskabet til arkitektur og arkitektoniske kompetencer.

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler
for Arkitektur, Design og Konservering
Arkitektskolen

Tina Saaby
Formand for Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel